

ปัญหาในการทำหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ที่ต้องพบและสอบสวนกุลบุตร กรณีศึกษาการติดสุรา
และยาเสพติดให้โทษก่อนการบรรพชาอุปสมบท

**Problem of Buddhist Preceptor's Roles in Questioning and Investigating Those
Requesting the Ordination: Case study of Those Addicted to Alcohol and Hard Drugs
before Entering the Monkhood**

ภูณัช รัตนชัย¹ พระปลัดสัญญา ชูประดิษฐ์ (สญฺญโต)²
Pupanat Rattanachai Phrapalad Sanya Chupradit (Sanyato)

พระครูสมุห์จิตฺตภูมิ อินทชาติ (จิรธมฺโม)³
Phrakhrusamu Dittthaphum Inthachat (Jeerathammo)

¹คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

E-mail: unique2554@gmail.com

²อาจารย์ประจำคณะพุทธศาสตร์ สาขาวิชาศาสนา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์สุราษฎร์ธานี

E-mail: chupradits123@gmail.com

³นิติปรัชญานอก คณะบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชา พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

E-mail: ditpum2545@gmail.com

Received: April 21, 2020

Revised: May 13, 2020

Accepted: May 18, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ที่ต้องพบและสอบสวนกุลบุตร กรณีติดสุราและยาเสพติดให้โทษก่อนอนุญาตให้บรรพชาอุปสมบท เนื่องจากภิกษุติดสุราและยาเสพติด ปรากฏเป็นข่าวรายวันตลอดมา บางรายสึกออกไปแล้วได้บวชกลับอีกครั้ง แต่ยังกระทำความผิดเช่นเดิม ทำให้พระพุทธรศาสนาเสื่อมเสีย

เมื่อศึกษาจึงพบว่า กระบวนการกลั่นกรองก่อนบวชในชั้นพระอุปัชฌาย์ยังไม่เคร่งครัด จึงมีคนติดสุราและยาเสพติดเข้ามาบวช ประกอบกับ มารดาบิดา ญาติของกุลบุตร ไม่ได้ใส่ใจว่าผู้จะขอบวชจะติดสุรายาเสพติดหรือไม่ เพียงประสงค์จะบวชให้จึงได้ปัญหาในภายหลังจึงตามมา ปรากฏเป็นข่าวภิกษุติดสุรายาเสพติดอยู่มากมาย

ผู้เขียนเห็นว่า พระอุปัชฌาย์ควรทำหน้าที่กลั่นกรองในการพบ และใช้เวลาในการสอบสวนกุลบุตร ให้ละเอียดถี่ถ้วนก่อนอนุญาตให้บวช และประชาสัมพันธ์ให้มารดาบิดา ญาติของกุลบุตร เข้าใจว่าหากผู้จะเข้ามาบวชติดสุรายาเสพติด พระอุปัชฌาย์มีอำนาจจะไม่อนุญาตให้บวช และคณะสงฆ์ควรใช้เทคโนโลยีด้วยการบันทึกทะเบียนประวัติการสึกของภิกษุว่าเคยมีการกระทำผิดในขณะที่ยังบวชหรือไม่ เพื่อจะใช้ในการพิจารณา หากบุคคลนั้นจะขอเข้ามาบวชใหม่อีกครั้ง เพื่อมิให้ภาพลักษณ์ของพระพุทธรศาสนาเสียหาย

คำสำคัญ: พระอุปัชฌาย์ พบและสอบสวนกุลบุตร ภิกษุ ติดสุราและยาเสพติด บรรพชาอุปสมบท

Abstract

This academic article aims to study Buddhist preceptor's roles in questioning and investigating those requesting the ordination who were addicted to alcohol and hard drugs before entering into the monkhood. People always hear daily news about Buddhist monks who addicted to alcohol and drugs. Some guilt monks are forced to leave the monkhood, they manage to reenter the monkhood and commit an illegal act again. These cases tarnish Buddhism positive image.

According to this study, it was found that the preceptor's screening prior to the Buddhist ordination wasn't strict enough, thus those addicted to alcohol and drugs could reenter the monkhood. Moreover, parents and relatives of those requesting the ordination failed to pay attention to their son's sobriety history from alcohol and drugs, they just insisted on their son's ordination. The problem arisen and was reported in the news about Buddhist monks being addicted to alcohol and drugs inexhaustible.

The author argues that the preceptors should perform their role in questioning and investigating those requesting the ordination strictly before permitting their ordination and ensure their parents and relatives know that if those requesting the ordination are addicted to alcohol and drugs, the preceptor has the rights to reject the ordination. Typically, monks should take advantage of existing technologies to record those who were leaving the monkhood that requesting the reenter ordination to monkhood again. These could reassure that the requesting ordination have qualities to carry on and preserve the positive image of Buddhism religion.

Keywords: Preceptor, Questioning and Investigating Those Requesting the Ordination, Monk, Addicted to Alcohol and Drugs, Ordination

บทนำ

ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางแห่งพุทธศาสนาที่ปรากฏกุศลบุตร [1] เข้าบรรพชาอุปสมบทเป็นภิกษุเพื่อสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาอยู่มิขาดสาย มีหลายปัจจัยที่เป็นสาเหตุทำให้บุคคลเข้าบรรพชาอุปสมบท แต่ปัจจัยที่สังคมปัจจุบันนิยมกัน ได้แก่ การอุปสมบทตามประเพณีที่ส่วนมากนิยมให้บุตรหลานได้ดำรงภาวะของความเป็นนักบวชเพียงชั่วระยะเวลาอันเล็กน้อย แต่ก็ยังมีความพอใจในภาวะเช่นนั้น ส่วนใหญ่เมื่อถึงฤดูกาลใกล้เข้าพรรษาแล้วกุศลบุตรทั้งหลายจะเข้าบรรพชาอุปสมบทเพียงชั่วระยะเวลา 3 เดือนในพรรษา เมื่อออกพรรษาแล้วต่างก็ลาสิกขาบทกัน

การที่กุศลบุตรผู้มาบรรพชาอุปสมบทด้วยศรัทธาในพระพุทธศาสนา ได้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบโดยเฝ้าเพียรระวังมิให้ศีลขาดหรือเกิดต่างพร้อย นับว่าเป็นบุญกุศลอันใหญ่ยิ่ง แต่ในทางตรงกันข้าม การที่กุศลบุตรบวชเข้ามาแล้วไม่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ไม่เพียรระวังปล่อยให้ศีลขาด ต่างพร้อย เป็นการกระทบต่อศรัทธาของชาวพุทธได้เช่นกัน เมื่อภิกษุที่เข้ามาบวชใหม่แล้วปฏิบัติตนเยี่ยงคฤหัสถ์ โดยเฉพาะส่วนใหญ่ในช่วงเข้าพรรษา จนกลายเป็นเรื่องราวตกเป็นข่าวรายวัน [2] ถึงแม้ว่าบางเรื่องอาจจะมิได้ตกเป็นข่าว แต่ก็เป็นที่ทราบโดยทั่วไปในชุมชนใกล้เคียง ย่อมลดแรงศรัทธาของชาวพุทธทั้งหลาย ซึ่งปัญหาที่กล่าวมานี้ถือว่าการละเมิดพระวินัยและอาจจะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายอีกด้วย การละเมิดพระธรรมวินัยและหรือกฎหมาย อาจจะมีมากมายหลายประการ แต่การศึกษาครั้งนี้

ผู้เขียนขอเอาปัญหาที่เกิดขึ้น อันได้แก่ ปัญหาติดสุราและปัญหาติดยาเสพติดของกุลบุตรผู้จะเข้ามาบวช เมื่อบวชเป็นภิกษุแล้วยังเสพติดต้องห้ามเหล่านั้นอีก

อนึ่ง การศึกษาในครั้งนี้เกิดจากข้อสงสัยว่า สาเหตุใดที่บุคคลบางคนที่จะเข้ามาบวชในพุทธศาสนาแล้วยังติดสุรายาเสพติดกันอยู่เนือง ๆ กระบวนการกลั่นกรองของผู้มีอำนาจก่อนเข้ามาบรรพชาอุปสมบทมีลักษณะรูปแบบ และวิธีการขั้นตอนตรวจสอบที่ถูกต้อง รัดกุมหรือไม่ อีกทั้งเพื่อหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ระงับลงหรือหมดไป เนื่องจากการบรรพชาอุปสมบทเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน อันส่งผลต่อศรัทธาของชาวพุทธเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งเป็นไปเพื่อป้องกันมิให้บุคคลเหล่านั้นเข้ามาบั่นทอนศาสนา ประกอบกับเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคณะสงฆ์ให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และดำรงคงอยู่ได้ตามยุคสมัยเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาต่อไป ผู้เขียนจึงทำการศึกษาเรื่องดังกล่าว

รูปแบบการอุปสมบทในพระพุทธศาสนา

ก่อนสมัยพระพุทธศาสนาถือกำเนิด ครั้นเมื่อเจ้าชายสิทธัตถะได้ประสูติ พระองค์อยู่ท่ามกลางชีวิตโลก โดยประทับอยู่ในวังซึ่งล้วนแต่นิยมการหาความสุขจากวัตถุที่เรียกว่า กามสุข ต่อมาพระองค์ทรงเห็นว่าการที่จะอยู่ตาม ๆ กันไปกับผู้อื่น เกิดมาแล้วแก่ แล้วก็เจ็บตายกันไปวนเวียนกันอยู่เพียงนี้ โดยไม่รู้ไม่เข้าใจในความจริงของชีวิต ทรงเห็นว่า การออกบวชอย่างนักบวชที่มีในยุคนั้น เป็นทางออกที่ดี จึงตัดสินใจตัดสินพระทัยละชีวิตในวังเสด็จออกผนวช เรียกว่า บรรพชา แล้วเสด็จไปหาความรู้ความเข้าใจจากสำนักต่าง ๆ และทรงปฏิบัติตามแนวทางของนักบวชเหล่านั้นทุกแบบ ในที่สุดทรงเห็นว่าลัทธิของนักบวช พระฤๅษี ดาซสเหล่านั้น ไม่เป็นทางที่จะให้ความรู้ความเข้าใจ เกิดปัญญาที่จะรู้แจ้งความจริงให้จิตใจเป็นอิสระหลุดพ้นได้ จึงทรงแสวงหาหนทางของพระองค์เอง แล้วก็ ได้ตรัสรู้ในวันเพ็ญเดือนหก เมื่อสองพันห้าร้อยกว่าปีมาแล้ว ซึ่งเป็นวันที่เรียกว่า วันวิสาขบูชา เมื่อพระองค์ตรัสรู้แล้วก็ทรงเผยแผ่พระธรรมต่อไป ผู้ที่เห็นด้วยและศรัทธาในคำสอนก็ขอประพฤติกฎปฏิบัติอยู่กับพระองค์โดยสละความเป็นอยู่ท่ามกลางบ้านเรือน เรียกว่า ออกบวช [3] ในครั้งนั้น พระพุทธเจ้าทรงใช้วิธีอุปสมบทที่เรียกว่า เอิหิกขุอุปสัมปทา ซึ่งเป็นวิธีที่พระองค์ทรงอุปสมบทด้วยพระวาจาว่า “จงเป็นภิกษุมาเถิด” ต่อมาเมื่อมีกุลบุตรเข้ามาขอบวชเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากจึงทรงใช้วิธีอุปสมบทที่เรียกว่า ดิสรณคณุปสัมปทา หรือสรณคณุปสัมปทา โดยให้ผู้ขอบวชเปล่งวาจาถึงพระรัตนตรัย เป็นสรณะ เป็นวิธีที่พระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้พระสาวกทำในยุคต้นพุทธกาล เมื่อครั้งคณะสงฆ์ยังไม่ใหญ่นัก ครั้นเวลาผ่านไปผู้ที่ศรัทธาในพระพุทธศาสนาเข้ามาอุปสมบทเพิ่มมากขึ้น พระพุทธองค์จึงทรงมอบความเป็นใหญ่ให้แก่สงฆ์ในการทำกิจกรรมทั้งปวงของพุทธศาสนา และทรงอนุญาตให้สงฆ์ทำการอุปสมบทด้วยวิธีอุตติจตุตถกัมมอุปสัมปทา [1] ดังนั้น การให้บรรพชาอุปสมบทในสมัยต่อมาจึงเป็นภาระหน้าที่แก่พระอุปัชฌาย์ อันเป็นวิธีใช้สืบมาจนทุกวันนี้

การอุปสมบทในพระพุทธศาสนาของประเทศไทย

พระพุทธศาสนาได้เข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทยนับแต่สมัยโบราณ การอุปสมบทจึงเป็นประเพณีนิยมที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี ซึ่งคนไทยได้ยอมรับพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ พระเจ้าลิไท ทรงเป็นพระมหากษัตริย์องค์ที่ 5 ในยุคนั้น เมื่อขึ้นครองราชย์ทรงอาราธนาพระมหาสามีสังฆราชเมืองลังกา นามว่า สุมณะ เข้ามาสู่สุโขทัยใน พ.ศ.1904 ครั้นออกพรรษาแล้ว พระองค์ก็ได้เสด็จออกผนวชชั่วคราว ณ วัดอรุณญิก [4] ดังนั้น การบวชจึงได้เริ่มขึ้นในสังคมไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัย เพื่อหวังให้กุลบุตรได้มีโอกาสศึกษา

เล่าเรียนพระธรรมวินัย และให้เกิดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนา อันเป็นหลักธรรมสำหรับการดำเนินชีวิต แม้ภายหลังจะได้ลาสิกขาบทไปแล้ว [5] จุดประสงค์ดังกล่าวจึงมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อวิถีการดำเนินชีวิตของสังคมชาวพุทธและเป็นหลักสำคัญในการสืบทอดอายุพระพุทธศาสนาให้สถิตสถาพรสืบไป

สมัยล้านนาไทยตรงกับสมัยสุโขทัย และคาบเกี่ยวเข้าไปในสมัยอยุธยาตอนต้น ในรัชกาลพระเจ้าติโลกราช กษัตริย์พระองค์นี้เคยทรงผนวชชั่วคราว ณ วัดป่าแดงเมื่อ พ.ศ.1990 [4]

ล่วงเข้าสู่สมัยอยุธยา ในรัชกาลสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ เมื่อพระองค์ทรงจัดการปกครองบ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อยเข้มแข็งแล้ว ทรงสละราชสมบัติออกผนวช ณ วัดจุฬามณีเป็นเวลา 8 เดือน เมื่อ พ.ศ.1998 นอกจากทรงผนวชเองแล้วใน พ.ศ.2027 ยังโปรดให้พระราชโอรสกับพระราชนัดดาผนวชเป็นสามเณรด้วย ข้อนี้สันนิษฐานว่า เป็นต้นประเพณีบวชเรียนของเจ้านายและข้าราชการ นับแต่นั้นสืบมา [4]

1. ข้อห้ามบรรพชาตามพระวินัย

กระบวนการเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์ก่อนที่กุลบุตรจะอุปสมบทเป็นภิกษุได้นั้น จะต้องผ่านลำดับจากการเป็นสามเณรมาก่อนแม้ชั่วครู่หนึ่งเสียก่อน เรียกว่า การบรรพชา โดยมีการกำหนดข้อห้ามบรรพชา ซึ่งหากบุคคลใดขาดคุณสมบัติที่กำหนดไว้จะไม่สามารถเป็นสามเณรได้เลย ถือว่าเป็นด่านปราการเบื้องต้นสำหรับการเข้าสู่พิธีการอุปสมบทเป็นภิกษุด้วย ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสว่างงามในการประพฤติปฏิบัติในศาสนากิจ เป็นภาพลักษณ์ที่ดีต่อพระพุทธศาสนาจึงมีข้อกำหนดห้ามพระอุปัชฌาย์กระทำการดังกล่าว รวมทั้งสิ้น 32 ประเภท ได้แก่ บรรพชาคนเท้าด้วน บรรพชาคนทั้งมือและเท้าด้วน บรรพชาคนหูขาด บรรพชาคนจมูกแหว่ง บรรพชาคนทั้งหูขาดและจมูกแหว่ง บรรพชาคนนิ้วมือนิ้วเท้าขาด บรรพชาคนมีง่ามมือมีง่ามเท้าขาด บรรพชาคนเ็นขาด บรรพชาคนมือเป็นแผ่น [6] บรรพชาคนค่อม บรรพชาคนเตี้ย บรรพชาคนคอกพอก บรรพชาคนถูกสักหมายโทษ บรรพชาคนมีรอยเขียนด้วยหาวย บรรพชาคนถูกออกหมายสั่งจับ บรรพชาคนเท้าปุก บรรพชาคนมีโรคเรื้อรัง บรรพชาคนมีรูปร่างไม่สมประกอบ บรรพชาคนตาบอดข้างเดียว บรรพชาคนง่อย บรรพชาคนกระจอก บรรพชาคนเป็นโรคอัมพาต บรรพชาคนมีอิริยาบถขาด บรรพชาคนชราทุพพลภาพ บรรพชาคนตาบอดสองข้าง บรรพชาคนใบ้ บรรพชาคนหูหนวก บรรพชาคนทั้งบอดและใบ้ บรรพชาคนทั้งบอดและหนวก บรรพชาคนทั้งใบ้และหนวก บรรพชาคนทั้งบอดใบ้และหนวก โดยพระพุทธเจ้าทรงกำหนดโทษว่า ภิกษุรูปใดบรรพชาให้ ต้องอาบัติทุกกฏ [6]

2. ข้อห้ามอุปสมบทตามพระวินัย

วิธีการอุปสมบทตามพุทธศาสนานั้น จำเป็นต้องมีภิกษุเข้าร่วมพร้อมกับพระอุปัชฌาย์เป็นประธานสงฆ์ ข้อห้ามที่พระพุทธเจ้ามิให้ภิกษุเข้าร่วมอุปสมบทในสมัยพุทธกาล เนื่องจากมีกุลบุตรเข้ามาอุปสมบทแล้วเกิดข้อบกพร่องในเรื่องคุณสมบัติของพระอุปัชฌาย์และตัวกุลบุตรเอง จนเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยแก่ภิกษุทั้งหลาย จึงเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าและทูลถามเพื่อคลายข้อกังขา พระองค์จึงทรงตรัสห้ามมิให้ภิกษุเข้าร่วมอุปสมบทกับพระอุปัชฌาย์และกุลบุตรผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติที่กล่าวต่อไป ถ้ามีภิกษุรูปใดฝ่าฝืนเข้าร่วมอุปสมบทก็จะต้องโทษอาบัติทุกกฏ [1] ต่อจากนั้นพระองค์จึงทรงตรัสถึงผู้ที่ไม่ควรได้รับการอุปสมบทไว้ 20 ประการ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท ซึ่งประเภทรแรกเป็นข้อบกพร่องของพระอุปัชฌาย์ ได้แก่ ภิกษุอุปสมบทให้กุลบุตรที่ไม่มีอุปัชฌาย์ ภิกษุอุปสมบทให้กุลบุตรที่มีสงฆ์เป็นอุปัชฌาย์ ภิกษุอุปสมบทให้กุลบุตรที่มีคณะเป็นอุปัชฌาย์ ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นบัณฑิต ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นลักเพศ ผู้มีอุปัชฌาย์ไปเข้ารีตเดียรถีย์ ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นสัตว์ดิรัจฉาน ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นคนฆ่ามารดา ผู้มี

อุปัชฌาย์เป็นคนฆ่าบิดา ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นคนฆ่าพระอรหันต์ ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นคนประทุษร้ายภิกษุณี ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นคนทำสังฆเภท ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นคนทำร้ายพระศาสดาจนหือพระโลหิต ผู้มีอุปัชฌาย์เป็นอุกโตพยัญชนก [1] ส่วนประเภทต่อมาเป็นเรื่องขาดความพร้อมของกุลบุตร จึงต้องห้ามมิให้อุปสมบท ได้แก่ ผู้ไม่มีบาตรเป็นของตนเอง ผู้ไม่มีจีวรเป็นของตนเอง ผู้ไม่มีบาตรและจีวรเป็นของตนเอง ผู้มีบาตรที่ไปยืมเขามา ผู้มีจีวรที่ไปยืมเขามา ผู้ไม่มีบาตรและจีวรที่ไปยืมเขามา เหล่านี้ไม่ควรให้บวช หากภิกษุรูปใดบวชให้จะต้องอาบัติทุกกฏ [6] แต่เมื่อใดบุคคลเหล่านี้สามารถหาพระอุปัชฌาย์ที่เหมาะสมและหาบาตรและจีวรได้แล้วก็สามารถอุปสมบทได้

ส่วนข้อบกพร่องของกุลบุตรที่ต้องห้ามอุปสมบทตามพระวินัยโดยเด็ดขาด ภิกษุให้อุปสมบทไปโดยที่ไม่รู้ เมื่อทราบภายหลังจะต้องให้ลาสิกขาทันที ได้แก่ เป็นผู้มิใช่อายุไม่ถึง 20 ปี เป็นบัณฑิต เป็นอุกโตพยัญชนก เป็นผู้ข่มขืนภิกษุณีมาก่อน เป็นคนลักเพศ เป็นภิกษุไปเข้ารีตเดียรถีย์ (ทั้งที่ยังเป็นภิกษุอยู่ สิกแล้วมาบวชใหม่ก็ห้าม) เป็นคนฆ่ามารดา เป็นคนฆ่าบิดา เป็นคนฆ่าพระอรหันต์ เป็นคนทำร้ายพระศาสดาจนถึงหือพระโลหิต เป็นผู้ทำสังฆเภท เป็นผู้ต้องอาบัติปาราชิก [6]

3. ข้อห้ามบรรพชาอุปสมบทตามกฎหมายเถรสมาคม

พระอุปัชฌาย์ต้องงดเว้นการให้บรรพชาอุปสมบทแก่คนต้องห้ามเหล่านี้ [7] ได้แก่ คนทำความคิดหลบหนีอาญาแผ่นดิน คนหลบหนีราชการ คนต้องหาในคดีอาญา คนเคยถูกตัดสินจำคุกโดยฐานเป็นผู้ร้ายสำคัญ คนถูกห้ามอุปสมบทเด็ดขาดทางพระศาสนา คนมีโรคติดต่อเป็นที่น่ารังเกียจ เช่น วัณโรคในระยะอันตราย เป็นต้น และคนมีอวัยวะพิการจนไม่สามารถปฏิบัติกิจพระศาสนาได้

ข้อห้ามตามกฎหมายเถรสมาคมกำหนดคนที่มีคุณสมบัติตรงกับข้อห้ามบรรพชาอุปสมบทตามพระวินัย แต่เพื่อให้เกิดความเคร่งครัด รัดกุม สามารถนำไปบังคับใช้ได้จึงได้กำหนดข้อห้ามดังกล่าวขึ้นมามากขึ้นหนึ่ง

พระอุปัชฌาย์ตามกฎหมายเถรสมาคม

ปัจจุบัน มหาเถรสมาคมเป็นผู้มีอำนาจตรากฎหมายเถรสมาคม เพื่อปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยดีงาม และกฎหมายเถรสมาคมฉบับนี้ [7] ได้ให้ความหมายคำว่า “พระอุปัชฌาย์” คือ ภิกษุผู้ได้รับแต่งตั้ง ให้มีหน้าที่เป็นประธานและรับผิดชอบในการให้บรรพชาอุปสมบท โดยมีคุณสมบัติอยู่ 8 ประการ ซึ่งผู้เขียนจะขอเสนอคุณสมบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการศึกษาดังต่อไปนี้

1. คุณสมบัติพระอุปัชฌาย์

คุณสมบัติพระอุปัชฌาย์ที่สำคัญและเกี่ยวกับการศึกษา 2 ประการ คือ ประการแรก มีความสามารถฝึกสอนผู้อยู่ในปกครองให้เป็นภิกษุสามเณรที่ดี ตามพระธรรมวินัย และสามารถบำเพ็ญกรณียกิจอันอยู่ในหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ได้ และประการที่สอง มีความรู้ความสามารถ ทำอุปสมบทกรรมให้ถูกต้องตามพระธรรมวินัย และระเบียบแบบแผนของคณะสงฆ์ ด้วยคุณสมบัติ 2 ประการที่กล่าวมานี้ จะเป็นหลักสำคัญในการปลูกถ่ายความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดีในการปฏิบัติตนตามพระธรรมวินัยให้เกิดแก่ภิกษุผู้บวชใหม่ในการครองผ้ากาสาวพัสตร์ได้อย่างครบถ้วนและเหมาะสมต่อไป

2. หน้าที่ของพระอุปัชฌาย์

พระอุปัชฌาย์มีหน้าที่ต้องพบและสอบสวนกุลบุตรให้ได้คุณลักษณะก่อน จึงรับให้บรรพชาอุปสมบทได้ คุณลักษณะของกุลบุตรนั้น มีทั้งสิ้น 7 ประการ [7] โดยต้องมีคุณลักษณะของกุลบุตร กล่าวคือ เป็นคนมีภูมิปัญญาอยู่ในเขตตำบลหรืออำเภอที่จะบวช และมีหลักฐาน มีอาชีพชอบธรรม หรือแม้มีภูมิปัญญาอยู่ในเขตอื่น แต่เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นคนมีหลักฐาน มีอาชีพชอบธรรม มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่ใช่คนจรจัด เป็นสุภาพชน และมีความประพฤติดีประพฤติชอบไม่มีความประพฤติเสียหาย เช่น ดิสุราหรือยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น เป็นคนมีความรู้ อ่านและเขียนหนังสือไทยได้ ไม่เป็นผู้มีทิวาจิต เป็นผู้ปราศจากบรรพชาไทย และมีร่างกายสมบูรณ์ อาจบำเพ็ญสมณกิจได้ไม่เป็นคนชรา ไร้ความสามารถหรือทุพพลภาพ หรือพิการ มีสมณบริขารครบถ้วนและถูกต้อง ตามพระวินัย เป็นผู้สามารถกล่าวคำขอบรรพชาอุปสมบทได้ด้วยตนเองและถูกต้องไม่วัติ

คุณสมบัติแต่ละประการล้วนแต่ประสงค์ให้คณะสงฆ์ปกครองเกิดความมั่นใจ เชื่อมมั่นในตัวกุลบุตร ผู้ที่เข้ามาอยู่ภายใต้ปกครองว่าเป็นผู้ที่ศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา เป็นการบวชเข้ามาเพื่อปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เรียนรู้หลักพระธรรมคำสอน เพื่อสร้างประโยชน์ให้เกิดแก่ตนเองและสังคม อีกทั้งเป็นการป้องกันมิให้เกิดข้อครหาและมัวหมองแก่พุทธศาสนาในอนาคต ดังนั้น การกำหนดให้พระอุปัชฌาย์มีหน้าที่ต้องพบและสอบสวนกุลบุตรให้ได้คุณลักษณะก่อนจึงรับให้บรรพชาอุปสมบทนั้น จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะการพบตัวเพื่อสอบสวนกุลบุตรให้ทราบชัดถึงความเป็นสุภาพชน ไม่เกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติดและดื่มสุรา ที่จะนำมากล่าววิเคราะห์ต่อไป

หน้าที่พระอุปัชฌาย์ กรณีการต้องพบและสอบสวนกุลบุตรก่อนรับให้บรรพชาอุปสมบท

หน้าที่พระอุปัชฌาย์ที่จะกล่าวต่อไปนี้ เป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งที่พระอุปัชฌาย์ไม่อาจละเลยเสียได้ และผู้เขียนจะขอแบ่งหน้าที่พระอุปัชฌาย์ออกเป็น 2 ประการ ดังต่อไปนี้

1. หน้าที่พระอุปัชฌาย์ กรณีการต้องพบกุลบุตรก่อนรับให้บรรพชาอุปสมบท

เพื่อพิจารณาหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ที่ต้องพบกุลบุตรก่อนรับให้บรรพชาอุปสมบท ถือว่าเป็นด่านปราการแรกในการตรวจสอบกุลบุตร เพื่อที่จะทราบถึงภูมิปัญญาของบุคคลนั้นว่า ได้อยู่ในเขตตำบลหรืออำเภอใด และมีความประสงค์เข้ามาบวชในพื้นที่ที่พระอุปัชฌาย์ดูแลอยู่หรือไม่ เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายและสมณคัมภีร์ว่าพระอุปัชฌาย์มีอำนาจการบวชในเขตของตนเอง [7] เมื่อได้พบตัวกุลบุตร พบมารดาบิดา หรือญาติ พร้อมกับการตรวจสอบพยานหลักฐานทะเบียนราษฎร และเชื่อได้ว่ากุลบุตรมีปรากฏชื่อที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่ใช่คนจรจัด มีอาชีพชอบธรรม มีความพร้อมที่จะบวชในเขตอำนาจการอุปสมบทของตน พระอุปัชฌาย์ก็สามารถรับเข้ามาดูแลภายใต้การปกครองของตนได้ โดยทั่วไปตามประเพณีปฏิบัติ ฝ่ายมารดาบิดา หรือญาติของกุลบุตรจะจัดดอกไม้ พานบายศรี เพื่อนำมาถวายเป็นการให้ความเคารพและมอบตัวเป็นศิษย์แก่พระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาสที่ตนประสงค์จะเข้ามาบวชอาศัยอยู่ ในอดีตการที่กุลบุตรจะเข้ามาบวชได้จะต้องเข้ามาอาศัยอยู่ในวัด เพื่อเรียนรู้การปฏิบัติของภิกษุที่บวชอยู่ก่อน ฝึกการทำวัตรเช้าและเย็น ได้ศึกษาพระธรรมวินัยล่วงหน้า ฝึกสวดร้องท่องมนต์ เพื่อที่ว่าหลังจากบวชแล้ว หากมีความจำเป็นต้องรับกิจนิมนต์ในงานพิธีต่าง ๆ ย่อมมีความจำเป็นในการสวดมนต์ให้คล่อง ถ้าหากฝึกฝนมาตั้งแต่ต้น ภิกษุผู้บวชใหม่ก็จะมีคามมั่นใจ ไม่เคอะเขิน อีกทั้งก่อนเข้าบรรพชาอุปสมบท ผู้ขอบวชก็มีความจำเป็นต้องกล่าวคำขอบรรพชาอุปสมบท หากกล่าวคำขอเหล่านี้ไม่ได้ หรือเพียงสักแต่กล่าวตามผู้อื่นที่กล่าวนำคำขอบรรพชาอุปสมบทให้แล้วพระอุปัชฌาย์อนุญาตให้บวช ดูเสมือนว่าการบวชนี้กุลบุตรผู้เข้ามาบวช

ได้ขาดความวิริยะ อุตสาหะเป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับเหตุดังกล่าวเป็นหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ที่จะต้องมีความเข้มงวดกวดขันให้กุลบุตรเป็นผู้สามารถกล่าวคำขอบรรพชาอุปสมบทได้ด้วยตนเองและถูกต้องไม่ผิดพลาดตามข้อกำหนดในพระวินัย [8] แต่ด้วยปัจจุบัน กาลเวลาเปลี่ยนไปกุลบุตรที่จะเข้ามาอาศัยในวัดก่อนจะบวชนั้นน้อยมาก เนื่องจากติดข้ออ้างว่ามีภารกิจงานที่ต้องทำ บางคนมีเวลามาวบชเพียง 3 วัน 7 วัน แล้วลาสิกขา ทำให้การบวชในปัจจุบันเป็นไปด้วยความเร่งรีบ รวดรัด ดังนั้นการบวชในลักษณะเช่นนี้จึงมองได้ว่าเป็นการบวชตามประเพณีที่เชื่อว่าเป็นลูกผู้ชายต้องได้บวชเสียมากกว่า บวชเพื่อศึกษาพระธรรมอย่างแท้จริง [9]

2. หน้าที่พระอุปัชฌาย์ กรณีการสอบสวนกุลบุตรก่อนรับให้บรรพชาอุปสมบท

หน้าที่อีกประการหนึ่งของพระอุปัชฌาย์ที่ต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับการต้องพบกุลบุตรคือ การสอบสวน ซึ่งคำว่า “สอบสวน” หมายความว่า หาข้อเท็จจริงด้วยการซักถาม [10] และคำว่า “การสอบสวน” อีกนัยหนึ่ง “หมายความว่า การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหา เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ” [11] แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ผู้เขียนมองว่า คำว่า “สอบสวน” หมายความว่า “การแสวงหาข้อเท็จจริงด้วยการซักถามหรือด้วยวิธีการอื่นใดโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ประจักษ์ชัดแจ้ง” [1] ดังนั้นเจตนารมณ์ของกฎหมายอาญาในความหมายนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อให้พระอุปัชฌาย์ค้นหาข้อเท็จจริงจากกุลบุตรมารดาบิดา ญาติ หรือผู้ปกครองหมู่บ้าน เพื่อให้แน่ชัดว่ากุลบุตรนั้นเป็นคนมีหลักฐาน มีอาชีพชอบธรรม มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง และไม่ใช่ว่าเป็นคนจรจัด ทั้งต้องสืบหาเพื่อให้ประจักษ์ชัดว่าเป็นสุภาพชน มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ ไม่มีความประพฤติเสียหาย ไม่ติดสุราหรือยาเสพติดให้โทษ และต้องทดสอบว่ามีความรู้สามารถอ่านและเขียนหนังสือภาษาไทยได้ดีแค่ไหน เหตุเพราะว่ากุลบุตรจะต้องฝึกเรียน เขียน อ่าน ท่องจำคำขอบรรพชาอุปสมบท ท่องจำบทสวดพระพุทธรูป เป็นอาทิ ทั้งพิจารณาว่าไม่เป็นผู้มีโทษวิบัติ [1] ไม่เป็นผู้ปราศจากบรรพชาโทษ อันเป็นข้อห้ามบรรพชา และมีร่างกายสมบูรณ์ ไม่เป็นอุปสรรคแก่การบำเพ็ญสมณกิจ ไม่เป็นคนชรา มีสติสัมปชัญญะที่สมบูรณ์ ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือทุพพลภาพ หรือพิการพิการ คุณสมบัตินี้เมื่อสมกับข้อห้ามบรรพชาอุปสมบท ตามพระวินัยที่ได้กำหนดเอาไว้ว่าไม่พึงประสงค์ให้บุคคลที่มีจิตหรือกายไม่สมประกอบเข้าบรรพชาอุปสมบท [6] เนื่องจากบุคคลดังกล่าวไม่อาจปฏิบัติกิจของสงฆ์ได้ครบถ้วน ส่วนคุณลักษณะอีกประการหนึ่งคือ กุลบุตรต้องมีสมณบริวารครบถ้วนและถูกต้องตามพระวินัย ในข้อนี้เป็นข้อห้ามที่เกิดในครั้งพุทธกาล พระพุทธเจ้าทรงห้าม เพื่อป้องกันมิให้พระอุปัชฌาย์อุปสมบทกุลบุตรผู้ไม่มีจิวร เปลือยกายเที่ยวรับบิณฑบาต เป็นที่ติเตียนแก่คนทั่วไป [6] ข้อห้ามที่กล่าวมานี้ เป็นไปตามกฎหมายอาญาฉบับที่ 17 (พ.ศ.2536) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์เช่นกัน

โทษของพระอุปัชฌาย์ตามกฎหมายอาญา

ต่อจากนี้ ผู้เขียนจะได้ศึกษาถึงหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ หากฝ่าฝืนจะต้องโทษตามกฎหมายอาญาฉบับที่ 17 (พ.ศ.2536) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอุปัชฌาย์ โดยแบ่งการต้องโทษออกเป็น 2 ประการ ดังนี้

1. โทษจากการถูกระงับการปฏิบัติหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ [7] รวม 4 ประการ ประการที่หนึ่ง พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ในทางปกครอง หรือถูกให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ในทางปกครอง ประการที่สอง ขาดคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งพระอุปัชฌาย์ เช่น เป็นผู้มึนเมาในภายหลัง เป็นต้น ประการต่อมา ถูกเป็นจำเลย

ในอิทธิฤทธิ์ที่มีโทษถึงให้สีก และอยู่ในระหว่างได้ส่วนพิจารณาวินิจฉัย เช่น ถูกกล่าวหาว่าพระอุปัชฌาย์เสพเมณ เป็นต้น และ ประการสุดท้าย ถูกถอดถอนจากตำแหน่งหน้าที่อุปัชฌาย์

2. โทษจากการละเมิดจริยา [7] ตามกฎหมายเถรสมาคมได้กำหนดไว้ดังนี้ ให้ถอดถอนจากตำแหน่งหน้าที่พระอุปัชฌาย์ ให้ระงับหน้าที่พระอุปัชฌาย์ชั่วคราวไม่เกิน 2 ปี เรียกตัวมาอบรมชั่วคราวไม่เกิน 1 ปี ให้ทำทัณฑ์บน และ คำนิโทษเป็นลายลักษณ์อักษร [7] แต่ถึงกระนั้นก็ดี การละเมิดจริยาที่มีโทษหนักสุด คือ การถอดถอนจากตำแหน่งหน้าที่พระอุปัชฌาย์ ที่ผู้บังคับบัญชาจะลงโทษได้ต่อเมื่อพระอุปัชฌาย์ฝ่าฝืนกฎหมายเถรสมาคม [7] กล่าวคือ พระอุปัชฌาย์ละเมิดจริยาโดยจงใจให้บรรพชาอุปสมบทแก่คนต้องห้าม ดังที่กล่าวอธิบายเอาไว้แล้วข้างต้นแล้ว ในหัวข้อ ข้อห้ามบรรพชาอุปสมบทตามกฎหมายเถรสมาคม ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า การถอดถอนตำแหน่งหน้าที่พระอุปัชฌาย์ จะกระทำได้ต่อเมื่อพระอุปัชฌาย์กระทำละเมิดจริยาโดยจงใจให้บรรพชาอุปสมบทแก่คนต้องห้าม เพียงประการเดียวเท่านั้น [7] กรณีดังกล่าวผู้เขียนเห็นว่า การถอดถอนตำแหน่งหน้าที่พระอุปัชฌาย์ ยังมีอีกในกรณีอื่น ได้แก่ พระอุปัชฌาย์กระทำผิดวินัยร้ายแรงจนขาดจากความเป็นภิกษุ หรือตกเป็นจำเลยและถูกศาลพิพากษาลงโทษให้จำคุก อันจะทำให้การดำรงตำแหน่งพระอุปัชฌาย์ถูกระงับและขาดลงตามกระบวนการตัดสินลงโทษ ส่วนการกระทำละเมิดจริยาของพระอุปัชฌาย์ที่ต้องรับโทษด้วยประการอื่นที่มีใช้การถอดถอนตำแหน่ง ให้อำนาจตกอยู่กับผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นสมควรลงโทษสถานเบาสถานเดียว หรือหลายสถานโดยสมควรแก่ความผิด [7]

3. โทษอาญากรณีพระภิกษุรูปใดไม่ได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ หรือถูกถอดถอนจากความเป็นพระอุปัชฌาย์ตามกฎหมายเถรสมาคมนี้ บังอาจให้บรรพชาอุปสมบทแก่กุลบุตร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ [12] ส่วนบุคคลผู้ได้รับบรรพชาอุปสมบทจากพระภิกษุรูปใดผู้ซึ่งไม่ได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ หรือถูกถอดถอนจากความเป็นพระอุปัชฌาย์ ให้ถือว่าเป็นการบรรพชาอุปสมบทโดยมิชอบ ไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์อันใดที่พระภิกษุสามเณรจะพึงได้ [7] เท่ากับการบวชครั้งนี้ ทำให้บุคคลเหล่านั้นหาได้มีสถานะเป็นสามเณรหรือภิกษุ ตามพระวินัยหรือกฎหมายแม้แต่อย่างใด เนื่องจากไม่มีบุคคลที่ได้รับอนุญาตโดยชอบตามพระวินัยและกฎหมายให้การรับรองสถานะใด ๆ เลย

ปัญหาอุกฤษฏ์ติตสุราและยาเสพติดให้โทษก่อนบรรพชาอุปสมบท

การศึกษาถึงเรื่อง ปัญหาอุกฤษฏ์ติตสุราและยาเสพติดให้โทษก่อนบรรพชาอุปสมบท ยังเป็นกรณีที่คณะสงฆ์พยายามหาหนทางแก้ไขมาตลอด แต่ยังไม่อาจแก้ไขให้สิ้นสุดลงได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นจึงควรพิจารณาตั้งแต่ต้น นับจากหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ตามกฎหมายเถรสมาคมเป็นอันดับแรกว่ามีการพิจารณาอย่างครบถ้วน หรือยังขาดตกบกพร่องแค่ไหน เพียงใด โดยเริ่มจากการที่ต้องพบตัวและสอบสวนกุลบุตร เพื่อให้ทราบว่าการอุปสมบทเป็นสุภาพชน มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ ไม่มีความประพฤติเสียหายจากการติตสุราหรือยาเสพติดให้โทษ ซึ่งผู้เขียนขอกล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาอุกฤษฏ์ติตสุราก่อนบรรพชาอุปสมบท

พระวินัยกำหนดไว้ว่า ภิกษุติตสุราต้องอาบัติปาจิตตีย์ [1] เป็นบทบัญญัติที่มีมาครั้งแต่สมัยพระพุทธกาล เพื่อให้ภิกษุดำรงอยู่กับสติ มีความสำรวมตนและสง่างาม เพื่อสร้างศรัทธาแก่พุทธศาสนิกชน ไม่ปฏิบัติตนยิ่งกว่าคฤหัสถ์ ในขณะที่เดียวกันแม้แต่คฤหัสถ์เองก็ยังมีข้อละเว้นด้วยศีลข้อที่ 5 ว่าด้วยการไม่ควรถิตสุราเช่นกัน ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนี้เป็นการคาบเกี่ยวในช่วงขณะเปลี่ยนสถานะจากคฤหัสถ์ไปสู่บรรพชิต เมื่อผู้จะบวชได้ติตสุราอยู่ก่อน

เป็นอาจิน ทั้งไม่มีเจตนาจะเลิกเสพ เมื่อบวชแล้วก็ไม่สามารถข่มใจเอาไว้ได้ จึงไม่อาจจะทิ้งรศชาติ และบรรยากาสแห่งการดื่มสุรา จำต้องคืนรชชนขวยหามาเสพจนได้ เป็นการกระทำที่ไม่ใช่ดีต่อการครองตนในรูปภิกษุที่ต้องนุ่งห่มสบง จีวร ถึงขนาดเมามายไร้สติ ไม่อาจสำรวม กาย วาจา ใจ ให้สมควรแก่สมณสาธูปได้ และเป็นที่ติเตียนแก่ผู้ที่พบเห็น หรือก่อเหตุอันตรายจากการเมาขาดสติอีกได้นานัปการ ดังกรณี ข่าวกัว่า พระเฒ่าแล้วจับ ซึ่งกระษะชนสองวัยรุ่นเสียชีวิตคาที่แล้วหนีไปกบดานที่กุฎิในวัด เจอข้อหาขบถในขณะเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น เป็นเหตุให้เญ่ยชนผู้นั้นถึงแก่ความตาย [13] ข่าวกัต่อมา ชาวบ้านแจ้งจับพระเฒ่าอาละวาดตำรวคำเนินคดีเคยมีประวัติโดนจับสึกมาแล้ว แต่หวนกลับมาบวชใหม่ [14] อีกเหตุการณ์หนึ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจสอบประวัติพระเฒ่าเหล่า มีประวัติถูกจับสึกหลายครั้ง เนื่องจากเมาสุราแต่ก็ยังไม่เลิกไปนุ่งผ้าเหลืองบวชอีกและยังไม่เลิกดื่มสุรา จากนั้นได้ถูกนำตัวไปทำการสึกกับพระพุทธรูป ก่อนนำตัวไปควบคุมสติ เพื่อให้สร้างเฒ่าถึงจะปล่อยตัวไป [15] จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจึงเห็นได้ว่า ภิกษุติดสุราเป็นอาจินจนถูกสึกออกมาแล้วกลับเข้ามาบวชใหม่ก็กระทำความผิดซ้ำในลักษณะเดียวกันอีก

กรณีนี้ผู้เขียนหยิบยกมากล่าวนี้จึงตั้งข้อสังเกตว่า การกลับมาบวชใหม่นั้น พระอุปัชฌาย์มีกระบวนการกลั่นกรองอย่างไร ก่อนอนุญาตให้บรรพชาอุปสมบทแล้วทำให้บุคคลดังกล่าวกลับเข้ามาและกระทำความผิดซ้ำได้อีก นอกจากนั้น ยังมีคิลิข่าวในลักษณะเช่นนี้อีกมาก ซึ่งหาสาเหตุได้จากอินเทอร์เน็ตได้โดยไม่ยากนัก ซึ่งปัจจุบันข่าวเช่นนี้เหมือนกับว่าเป็นเรื่องปกติที่เกิดขึ้นได้ทั่ว ๆ ไป

ครั้นเมื่อพิจารณาถึงกฎหมายเถรสมาคมที่ได้กำหนดว่า พระอุปัชฌาย์ต้องพบและสอบสวนกุลบุตรผู้จะขอบวชนัยเช่นนี้ ย่อมพิจารณาได้ว่า หน้าที่เบื้องต้นของพระอุปัชฌาย์ในฐานะผู้มีอำนาจที่จะอนุญาตให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถเข้ามาบวชเป็นภิกษุได้นั้น จะต้องชวนขวยในการสืบเสาะจนได้ความประจักษ์ว่าผู้จะขอบวชเป็นคนติดสุรามาก่อนหรือไม่อย่างใด ต้องเสาะแสวงหาประวัติที่มาเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ และตรวจสอบว่าเคยมีพฤติกรรมติดสุราหรือกระทำความผิดอื่นจนต้องสึกมาก่อนแล้วหรือไม่ เพื่อให้ได้ความชัดเจนว่า กุลบุตรผู้จะขอบวชเป็นคนประพฤติดีประพฤดิชอบอย่างแท้จริง ถ้าเพียงแต่อาศัยคำรับรองจากผู้รับรองความประพฤติ เช่น มารดาบิดา หรือญาติ เป็นต้น ย่อมไม่เพียงพอต่อการนำมาประกอบการพิจารณาอนุญาตให้บวชได้ เนื่องจากผู้รับรองย่อมมีความปรารถนาจะให้บวชอยู่แล้ว จึงมองไม่เห็นความสำคัญของศรัทธาในภาพรวม ตรงกันข้ามหากร่วมกันปกปิดความเป็นจริง และหลังจากบวชแล้วกลับก่อเหตุเสียหาย อาจถูกติเตียนจากบุคคลทั่วไปเกิดความเสื่อมเสียแก่วงศ์ตระกูลได้ นอกจากนั้น ผู้รับรองเมื่อยืนยันให้คำรับรองความประพฤติดังกล่าวแล้ว ครั้นเกิดความเสียหายมาภายหลังกลับไม่มีบทลงโทษใด ๆ ที่จะเอาผิดแก่ผู้รับรองได้ ดังนั้น ถ้าผู้รับรองความประพฤติจะรับรองเพียงแค่หวังให้บรรลุตฤตประสงค์ที่ตนเองปรารถนา เช่น เชื่อว่าเมื่อได้บวชเป็นพระอยู่ที่วัดแล้วจะทำให้บุตรเป็นคนดี แต่ก่อนหน้านี้มีความประพฤติเหลวไหล หรือเพียงเชื่อว่าได้บวชเป็นพระ เมื่อสึกออกมาจะได้ชื่อว่าเป็นคนสุกแล้ว [16] หรือบางครอบครัวที่มีบุตรสาว พ่อแม่จะไม่ยินยอมยกบุตรสาวให้กับคนที่ไม่ผ่านการบวชมาก่อน จึงทำให้ชายที่จะไปขู่อจ่าเป็นต้องบวช หรือเชื่อว่าเกิดเป็นชายหากได้บวช พ่อแม่จะได้เกาะชายผ้าเหลืองไปสวรรค์ [16] ความเชื่อบางประการที่กล่าวมานี้เป็นสิ่งที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ ย่อมประเสริฐแท้ เพียงแต่ มารดาบิดา หรือญาติควรคำริตติรตองให้ถึถ้วนเสียก่อนว่า การที่นำกุลบุตรในขณะที่ประพฤติเสื่อมเสียติดสุราเข้ามาบวช ไม่เคยคิดจะเลิกจากอบายเหล่านี้อย่างแท้จริง เท่ากับว่าโยนภาระให้กับวัดและญาติโยมที่อุปถัมภ์กอยู่หาใช่เป็นทางแก้ปัญหาก็ถูกต้องตรงประเด็น

เมื่อพิจารณาถึงกรณีที่เจ้าอาวาสที่มีใช้พระอุปัชฌาย์ แต่มีกุลบุตรจะขอบวชและอาศัยอยู่ภายใต้การปกครองภายในวัดตน เจ้าอาวาสก็ต้องพบและสอบสวนกุลบุตร เพื่อนำผลแห่งการสอบสวนเรื่องความประพฤติไปยืนยันแก่พระอุปัชฌาย์ ย่อมทำให้พระอุปัชฌาย์มีความเชื่อมั่นว่า การอนุญาตให้บวชจะไม่ผิดข้อห้ามตามพระวินัยและกฎหมาย แต่การได้รับการยืนยันจากเจ้าอาวาสดังกล่าวนี้นั้น หากต่อมาเมื่อได้บวชแล้วภิกษุนั้นกลับคิดสุรา และถ้าพิสูจน์ได้ในภายหลังว่า เจ้าอาวาสไม่ได้พบและสอบสวนผู้จะขอบวชอย่างจริงจัง หรือสอบสวนแล้วแต่ผู้เข้ามาบวชปกปิดความเป็นจริง เช่น เคยสีกจากการคิดสุรามาก่อน แล้วกลับมาบวชใหม่ เป็นต้น ถึงแม้ว่าจะบวชไปแล้วก็ตาม พระอุปัชฌาย์ก็ไม่พ้นความผิดว่าด้วยการละเมิดจริยาตามกฎหมายอาญา แต่หลักปฏิบัติอาจจะไม่มีผู้ใดหยิบยกขึ้นมาว่ากล่าว

แต่อย่างไรก็ดี เมื่อพระอุปัชฌาย์ได้รับบรรพชาอุปสมบทแล้ว ท่านยังมีหน้าที่ต้องถือเป็นการระงับการปกครองดูแลสั่งสอนภิกษุนั้น ให้ตั้งอยู่ในสัมมาปฏิบัติ ต้องชวนชวนให้ได้รับการศึกษาพระธรรมวินัย และต้องออกหนังสือสุทธิให้แก่ภิกษุผู้ทีตนบวช เพื่อแสดงสังกัดถิ่นที่อยู่และความบริสุทธิ์แห่งสมณเพศ ดังนั้น หน้าที่พระอุปัชฌาย์ที่ได้ถูกกำหนดไว้ จึงเป็นการอันหนักและใหญ่หลวงยิ่งนัก อย่างน้อยกว่าจะผ่อนคลายความเข้มงวดในการกำกับดูแลจริยวัตรการปฏิบัติตนลงได้ ก็ต้องใช้เวลามากกว่าภิกษุผู้อยู่ในความดูแลมีพรรษาครบถ้วน 5 พรรษาเสียก่อน แต่ถ้าหากภิกษุผู้มีพรรษายังไม่พ้น 5 พรรษาจะไปอยู่ในวัดอื่นใด จะต้องขออนุญาตจากพระอุปัชฌาย์ และให้ท่านเห็นสมควร ถ้าท่านเห็นควรก็จะสอบถามไปยังเจ้าอาวาสวัดนั้น เมื่อได้รับคำยืนยันรับรองที่จะปกครองดูแลสั่งสอนแทนได้ จะต้องทำหนังสือฝากและมอบภาระดูแลเจ้าอาวาสวัดนั้น ให้เป็นผู้ปกครองดูแลสั่งสอนแทนต่อจากพระอุปัชฌาย์ [1] ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า กระบวนการอบรมสั่งสอนภิกษุผู้บวชใหม่ จะต้องมีความดูแลอย่างใกล้ชิดอยู่เสมอ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ภิกษุผู้บวชใหม่พลั้งเผลอกระทำความผิดพระวินัยและกฎหมาย ในขณะเดียวกันก็ต้องอบรมสั่งสอนให้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ ตามพระธรรมคำสอน จนกระทั่งภิกษุนั้นมีพรรษาครบ 5 พรรษาบริบูรณ์แล้ว หรือจนกว่าภิกษุนั้นได้สึกออกมาครองเรือน พระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาสผู้ปกครองจึงจะพ้นจากอำนาจหน้าที่ดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่า หากพระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาสผู้ปกครองสามารถกระทำหน้าที่ตามที่กล่าวมาได้อย่างเข้มงวดกวดขัน ไม่ปล่อยปละละเลย อาศัยพระธรรมวินัยและกฎหมายเป็นที่ตั้ง เป็นเกราะกำบังเพื่อปฏิบัติหน้าที่อย่างโปร่งใส ไม่เห็นแก่ลาภสักการะ ไม่เกิดลำเอียงเลือกปฏิบัติกับผู้ใด ปัญหาภิกษุคิดสุรา และปัญหาในการก่อความผิดเรื่องอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ย่อมจะลดลงไปส่งผลให้ภาพลักษณ์ของคณะสงฆ์ดีขึ้นได้ตามลำดับ

2. ปัญหาการดูแลติดตามเสกติดก่อนบรรพชาอุปสมบท

ยาเสพติดเป็นปัญหาระดับชาติที่รัฐบาลใช้ความพยายามแก้ไขตลอดมา แต่ไม่อาจกระทำทำให้สิ้นสุดและกลับทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ความอ่อนแอของชุมชนเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งนำมาสู่ปัญหายาเสพติด ทำให้เยาวชนผู้บรรลุนิติภาวะแล้วย่างเข้าวัยหนุ่ม วัยผู้ใหญ่มีงานทำ หรือมีครอบครัวแล้ว บางคนบางกลุ่มได้ตกเป็นเหยื่อยาเสพติด จนหมดอนาคตอย่างน่าเสียดาย ดังนั้น การระบาดของยาเสพติดที่เข้าไปสู่ภายในวัดจึงเป็นเรื่องที่ภาคการณได้ไม่ยากนัก การป้องกันปัญหานี้ย่อมไม่พ้นหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ที่จะต้องพบและสอบสวนผู้จะขอบวช ให้ประจักษ์จริงแท้ก่อนที่จะอนุญาตให้บวช และจะต้องทำการสอบสวนให้สุดกำลังความรู้ ความสามารถของตน ในปัจจุบันก่อนจะบวชกุลบุตรจะต้องไปพบเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อรอการตรวจสอบว่าตนมีชื่อเป็นอาชญากรในทะเบียนประวัติอาชญากรหรือไม่ ในเรื่องนี้ถือว่าเป็นการกลั่นกรองบุคคลผู้เคยก่อเหตุในคดีต่าง ๆ บุคคลหนีคดี หรือผู้เคยกระทำความผิดร้ายแรงแอบแฝงตัวเข้ามาบวชได้เป็นอย่างดี แต่ปัญหาการป้องกันมิให้ผู้เสพยาเสพติดที่ไม่เคยมีประวัติอาชญากร

คิดตัว เข้ามาบวช มีความสลับซับซ้อนยิ่งกว่า ยากนักที่พระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาสวัดจะสอบสวนทวนความจนสิ้น กระแสและได้ความจริงด้วยตนเอง เพียงแค่การเก็บอาการของผู้เสพยาในบางครั้ง ภิกษุชั้นผู้ใหญ่ย่อมไม่อาจสังเกต และล่วงรู้ได้ เนื่องจากท่านไม่เคยผ่านประสบการณ์เหล่านี้มาก่อน

ต่อมาวัดในบางพื้นที่ได้มีการแก้ปัญหาเหล่านี้ โดยได้ขอความร่วมมือไปยังโรงพยาบาลให้ตรวจปัสสาวะ กับผู้ที่มาบวช ถ้าผลออกมาประการใดขอให้แจ้งมายังวัดด้วย การแก้ปัญหาในลักษณะนี้สามารถที่จะช่วยเหลือ การสอบสวนของพระอุปัชฌาย์ได้ระดับหนึ่งเช่นกัน แต่ก็อาจจะมีช่องว่างในทางปฏิบัติได้ ถ้าหากฝ่ายกฤตบุตร ได้เสพยาเสพติดจริง และมีความประสงค์จะบวชให้จงได้ จึงใช้วิธีการติดต่อเชิงลับกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลผู้ที่มี หน้าที่เกี่ยวข้องที่มีความสนิทสนมกัน เพื่อขอความช่วยเหลือให้นำปัสสาวะของผู้อื่นที่ไม่เคยเสพยาเสพติดส่งเข้าไป ตรวจแทน ทำให้ผลตรวจเป็นปกติ และหลุดพ้นจากการปฏิเสธมิให้บวชจากพระอุปัชฌาย์ [16]

การกระทำดังกล่าว ผู้เขียนมองว่าการเจตนาที่จะบวชเป็นสิ่งที่ดีมีคุณค่าต่อพระศาสนา เพื่อจะได้สืบทอด พุทธ ศาสนาต่อไป เพียงแต่ฝ่ายมารดาบิดา หรือญาติของกฤตบุตรควรพิจารณาให้ถ่องแท้เสียก่อนว่า ผู้จะบวช มีความประพฤติเช่นไร ถ้าหากยังเสพยาเสพติดจนไม่อาจถอนตัวได้ และหวังจะให้พระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาส เป็นผู้สั่งสอนเพื่อให้เลิกเสพยาข่มเป็นการกระทำที่ยาก เนื่องจากการที่จะเลิกเสพลิงเหล่านี้ได้ จะต้องอาศัย ความเข้มแข็งของจิตใจสำนึกของผู้เสพ และกำลังใจจากคนใกล้ชิดรอบข้างเป็นสำคัญ ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของ พระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาสแต่อย่างใด ดังนั้น การนำกฤตบุตรเหล่านี้เข้ามาบวช เพื่อหวังจะให้เลิกเสพยาเสพติด จึงเป็นการแก้ไขปัญหาคิดทาง ชั่วร้ายกลายเป็นการสร้างความเสี่ยงให้กับวงการพุทธศาสนา ภิกษุนั้นจะถูก ดิฉินินทาจากผู้อื่นว่าเข้ามาบวชได้อย่างไร มารดาบิดา หรือญาติพี่น้อง ต่างได้รับความอับอายและประการสำคัญ ในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน พระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาสที่กฤตบุตรจะเข้าไปบวชอาศัยอยู่ด้วยจะต้องทำ ความเข้าใจแก่มารดาบิดา หรือญาติของกฤตบุตร เพื่อให้ทราบถึงข้อห้ามตามพระวินัยและกฎหมายว่าการประพฤติดนเป็นคนเหลวไหล ดิดสุรยาเสพติด เป็นข้อห้ามที่พระอุปัชฌาย์ไม่อาจจะอนุญาตให้บวชได้ เมื่อเห็นเป็นเช่นนั้น แล้ว มารดาบิดา หรือญาติของกฤตบุตร ย่อมเข้าใจว่าการเข้าถึงผลบุญในการบวชอย่างแท้จริงนั้นควรทำอย่างไร ยิ่งกว่านั้น หากฝ่าฝืนกระทำลงจะเกิดผลกระทบถึงพระอุปัชฌาย์ที่อาจถูกตั้งข้อหาว่าทำผิดคิดละเมิดจริยา ถูกมองว่า ไม่พบและไม่สอบสวนกฤตบุตรอย่างแท้จริง เป็นการละเว้นต่อหน้าที่ ขัดต่อกฎหมายอาญาว่า “พระอุปัชฌาย์ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอาญาว่า” [7] หรือพระอุปัชฌาย์ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ระมัดระวัง มิให้บรรพชาอุปสมบทกรรมวิบัติบกพร่องไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ” [7]

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าเหตุที่ยกกล่าวมาแล้วนั้นจะเป็นประการใด แต่หน้าที่ที่ต้องพบและสอบสวนกฤตบุตร ของพระอุปัชฌาย์ก็ยังคงต้องปฏิบัติอยู่เสมอไม่มีข้อยกเว้น ถึงแม้ว่าจะมีการอ้างว่า พระอุปัชฌาย์ไม่มีอำนาจมากมาย ในการสอบสวน ไม่มีเครื่องมือในการสืบเสาะแสวงหาข้อเท็จจริง และการตรวจสอบประวัติอาชญากรก็เป็นหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่แล้ว อีกทั้งพระอุปัชฌาย์ส่วนใหญ่ท่านมีเมตตาเอื้อเฟื้อต่อกฤตบุตร บางรูปท่านก็มีพรรษามากแล้ว การสอบสวนจึงทำได้เพียงแค่สอบถามความทั่ว ๆ ไปก็เพียงพอ ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการอันแยบคายยิ่งไปกว่านั้น ประกอบกับในขณะที่ทำพิธีกรรมก็มีการสอบถามตามทีพระวินัยกำหนดไว้อยู่แล้ว ด้วยจะถามเป็นภาษาบาลี ที่แปลความได้ว่า ผู้ที่จะบวช เป็นโรคเรื้อน ฝี โรคกลาก โรคมือคร่ำ ลมบ้าหมูหรือไม่ เป็นมนุษย์หรือไม่ เป็นชาย หรือไม่ เป็นไทหรือไม่ มีหนี้สินหรือไม่ เป็นข้าราชการหรือไม่ มารดาบิดาอนุญาตแล้วหรือไม่ อายุครบยี่สิบปีแล้ว หรือไม่ บาดร จีวร มีครบแล้วหรือไม่ ดังนั้น จึงเห็นว่าการสอบสวนดังกล่าวมีความเหมาะสมเพียงพอและพึงเป็นที่

ยุคได้ ประเด็นนี้ผู้เขียนมองว่า ข้ออ้างที่กล่าวมานั้น ไม่อาจจะพึงเป็นเหตุเป็นผลได้สักเท่าใดนัก เนื่องจากพระอุปัชฌาย์เป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้กำเนิดใหม่ในพระพุทธศาสนา เป็นการให้กำเนิดครั้งที่สองรองจากมารดาบิดา ซึ่งเป็นการงดเว้นจากการทำชั่วทั้งปวงและเป็นผู้เจริญแล้ว จึงทำให้กระบวนการกลั่นกรองกุลบุตรมีความจำเป็นอย่างยิ่งนัก ถ้าหากกระบวนการนี้เกิดบกพร่องหละหลวม ก็จะไม่มีการบวนการอื่น ๆ เข้ามาตรวจสอบอีก หากมีผู้เข้ามาสร้างความเสียหายบ่อนทำลายพุทธศาสนา เมื่อได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรองในชั้นพระอุปัชฌาย์แล้ว บุคคลเหล่านั้นก็สามารถทำความเสียหายได้อย่างง่ายดาย ดังที่ตกเป็นข่าวรายวันอยู่เสมอมา

แต่กระนั้นก็ตาม ท่ามกลางปัญหาที่เกิดขึ้น ใช่ว่าวัดทุกวัด พระอุปัชฌาย์ทุกรูปจะเพิกเฉยโดยไม่หาหนทางเยียวยาแก้ไข ผู้เขียนขอกล่าวถึงวัดชลประทานรังสฤษฎ์ ตำบลบางตลาด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ที่ใช้กระบวนการสอบท่องคำขอบรรพชาอุปสมบท และต้องผ่านกระบวนการตรวจโรคจากโรงพยาบาล ตลอดถึงใช้วิธีการอบรมนาถเพื่อเตรียมเข้าบรรพชาอุปสมบท ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะเป็นไปอย่างเคร่งครัด โดยมีคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบขั้นตอนดังกล่าว [17] แนวคิดและวิธีการเหล่านี้จึงน่าจะเป็นต้นแบบให้แก่วัดอื่น ๆ ในประเทศไทยได้นำไปศึกษา ปรับใช้ อย่างไรเสียก็นับว่าเป็นการป้องกันปัญหาค้นพื้นฐานได้เป็นอย่างดี

อนึ่ง นอกจากกรณีที่พระอุปัชฌาย์จะต้องพบและสอบสวนกุลบุตรก่อนจะอนุญาตให้บรรพชาอุปสมบทแล้ว ยังมีปัญหาอีกประการหนึ่ง คือ กรณีที่ภิกษุเริ่มประพฤติดีเสื่อมเสีย ด้วยการติดสุราและยาเสพติดในภายหลัง ในขณะที่บวช ซึ่งเป็นปัญหาภายหลังการผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากพระอุปัชฌาย์มาแล้ว หากผู้เขียนมีโอกาสจะขอศึกษาในคราวต่อไป

บทส่งท้าย

พระพุทธศาสนาในปัจจุบันอยู่ในความดูแลของฝ่ายศาสนาจักรและฝ่ายบ้านเมือง จึงต้องอาศัยกฎข้อบังคับของทั้งสองฝ่าย คือ พระวินัยและกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ประกอบกับกฎหมายอาญา การบรรพชาอุปสมบทก็จำเป็นต้องมีข้อบังคับทั้งสองประการที่กล่าวเข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้โดยอาศัยกฎหมายอาญาว่าด้วยการแต่งตั้งและถอดถอนพระอุปัชฌาย์ เพื่อให้มีอำนาจบรรพชาอุปสมบท และมีหน้าที่ต้องพบและสอบสวนกุลบุตรเหล่านั้นว่ามีความประพฤติเรียบร้อย ไม่ติดสุราและยาเสพติด แต่เนื่องด้วยปัจจุบันมีภิกษุติดสุราและยาเสพติดอยู่มากมายและ ตกเป็นข่าวรายวันอยู่เนื่อง ๆ สร้างความเสียหายแก่วงการพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เขียนจึงนำเรื่องดังกล่าวมาศึกษาและสรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นมีอยู่ 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก ปัญหาการติดสุราหรือติดยาเสพติดมาก่อน แต่มารดาบิดา หรือญาติของกุลบุตร ประสงค์จะให้บวช และภายหลังจากบวชแล้วยังเสพสิ่งเหล่านั้นอีก ประการต่อมา พระอุปัชฌาย์ไม่ได้ทำหน้าที่อย่างเคร่งครัด ไม่พบและสอบสวนกุลบุตร หรือพบและสอบสวนกุลบุตรแล้ว แต่ไม่กระทำอย่างสุดความสามารถที่ตนพึงกระทำได้ ทำให้ผู้ที่ขอบวชที่ยังติดสุราหรือติดยาเสพติดได้เข้ามาด้วย และสร้างความเสียหายจนตกเป็นข่าวจำนวนมาก

แต่เดิมสมัยหนึ่ง กุลบุตรที่จะเข้ามาบวชได้นั้นจะต้องเข้ามาอยู่อาศัยในวัดเป็นเวลาแรมเดือน บางคนเข้ามาอยู่ก่อนถึงสามเดือน เพื่อปรับตัวในการอาศัยอยู่ในวัด ฟังเรียนสวดมนต์ พระธรรมวินัยให้ทราบล่วงหน้าก่อนจะสอบนักธรรมชั้นตรี ในช่วงปลายพรรษา และปฏิบัติกิจด้านอื่น ๆ ที่ตนพึงกระทำ และทำหน้าที่อุปฐากพระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาสวัดที่ตนอาศัย ทั้งได้รับการอบรมบ่มนิสัยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอยู่เสมอ จนเป็นที่ไว้วางใจแก่พระอุปัชฌาย์หรือเจ้าอาวาสวัด ด้วยโอกาสและระยะเวลาที่กล่าวมา ซึ่งนานพอสมควรแก่การพิจารณาถึงความ

ประเพณีของกุลบุตรนั้น จนเป็นที่ประจักษ์ว่าเขามีความประพฤติดี เหมาะสมแก่การครองตนเป็นภิกษุ เมื่อถึงเวลาฤกษ์งามยามดี กุลบุตรจึงได้เข้าพิธีบรรพชาอุปสมบทและสมหวังดังปรารถนาของทุก ๆ ฝ่าย ทุกประการ [8] การที่ผู้เขียนได้นำประเด็นนี้มากล่าว เนื่องจากมองว่า กาลเวลานี้เองที่เรียกว่า “สอบสวน” อย่างแท้จริง โดยอาศัยธรรมชาติแห่งกาลเวลาในการสอบสวนทำให้ได้ความจริงอย่างถ่องแท้ ซึ่งเป็นสิ่งตรงกันข้ามกับการบรรพชาอุปสมบทในปัจจุบันที่ยึดถือความเร่งรีบ เวลาเป็นเงินเป็นทอง ยึดหลักเพียงแค่ได้บวชตามประเพณีเป็นที่ตั้ง จนบางครั้งพระอุปัชฌาย์ไม่อาจสอบสวนความประพฤติของผู้ที่จะขอบวชได้อย่างรอบคอบ จนเกิดความเสียหายอย่างที่เป็นอย่างอยู่ ถ้าวัดคิดว่าหากคืนกลับมาได้ สถานการณ์เช่นนี้คงจะไม่เกิดขึ้น ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ปัญหา ดังต่อไปนี้

1. พระอุปัชฌาย์ควรทำหน้าที่กัลลักรองในการพบและใช้เวลาในการสอบสวนกุลบุตรให้ละเอียดถี่ถ้วน จนมั่นใจก่อนอนุญาตให้บวช
2. พระอุปัชฌาย์และเจ้าอาวาสควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รู้และเข้าใจถึงข้อห้ามตามพระวินัยและตามกฎหมายว่า พุทธศาสนาไม่ประสงค์จะให้บุคคลผู้มีความประพฤติไม่เรียบร้อย ดิศสุราหรือยาเสพติดเข้ามาบวชในศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรประชาสัมพันธ์ ชี้แจงทำความเข้าใจในช่วงก่อนเข้าพรรษา เนื่องจากมีผู้นิยมเข้ามาบวชเป็นจำนวนมาก และควรกระทำอย่างสม่ำเสมอในทุกขณะที่มีผู้จะเข้ามาขอบวช
3. ผู้บังคับบัญชาควรตรวจสอบการทำหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ และมีคำบัญชาเพื่อให้พระอุปัชฌาย์ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด เข้มแข็ง ในการพบและสอบสวนกุลบุตรจะไม่อนุญาตให้ผู้ใดที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย ดิศสุราและยาเสพติดเข้ามาบวชโดยเด็ดขาด
4. ผู้บังคับบัญชาควรปฏิบัติตามข้อบังคับแห่งพระวินัยและกฎหมายว่าด้วยการลงโทษอย่างจริงจัง ถ้าหากพระอุปัชฌาย์ละเว้นต่อหน้าที่ ละเมิดจริยา เพื่อเห็นแก่พระพุทธานุภาพยิ่งกว่าอื่นใด
5. มหาเถรสมาคมควรออกกฎหมายว่าด้วยการบรรพชาอุปสมบทจะต้องตรวจปัสสาวะและได้คำรับรองแพทย์จากโรงพยาบาลก่อนได้รับอนุญาตให้บวช
6. คณะสงฆ์ควรบันทึกฐานข้อมูลประวัติของภิกษุที่ต้องสืบจากการกระทำผิดพระวินัยและหรือผิดกฎหมาย โดยทำเป็นฐานข้อมูลออนไลน์ได้ทั่วทั้งจังหวัด ขยายจนถึงภูมิภาค และทั่วทั้งประเทศ เป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเหลือในวงการคณะสงฆ์ให้เท่าทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อง่ายต่อการตรวจสอบประวัติและป้องกันมิให้บุคคลผู้กระทำผิดกลับเข้ามาบวชใหม่ในภายหลัง

เอกสารอ้างอิง

- [1] พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต, พจนานุกรม ฉบับประมวลศัพท์, พิมพ์ครั้งที่ 22, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำกัด, ข้อ 19 วรรคหนึ่ง – วรรคสาม, หน้า 25, 131, 133, 235, 569-570, 574, 2557.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.), “นำตกใจ! สถิติใหม่วงการพระทั้งเพศ ชาย-สาวติด”. [Online]. Available: <https://www.thairath.co.th/news/local/1363626>. 28 ส.ค. 2561. [Accessed: 24 มีนาคม 2563.]
- [3] พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตฺโต, สอนนาค-สอนจิต: ชีวิตพระ-ชีวิตชาวพุทธ, พิมพ์ครั้งที่ 11, กรุงเทพฯ:

- บริษัทพิมพ์สวาย จำกัด, หน้า 2-4, 2552.
- [4] พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต), พระพุทธศาสนาในเอเชีย, กรุงเทพฯ: ธรรมสภา, หน้า 148-149, 151, 2540.
- [5] จ่านง อติวัฒน์สิทธิ์. “พฤติกรรมกรบวชของคนไทย”. รายงานการวิจัยคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรบางเขน วิทยาเขตบางเขน. หน้า 21, 2538.
- [6] มุณิธิมหารมกุฎราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์, พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล : พระวินัยปิฎก มหาวรรค ภาค 1, กรุงเทพฯ: มุณิธิมหารมกุฎราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์, หน้า 196-197, 338-340 , 2552.
- [7] กฎมหาเถรสมาคมฉบับที่ 17 ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอูปัชฌาย์ มาตรา 15 ตรี วรคสอง ข้อ 2, ข้อ 4, ข้อ 8, ข้อ 14, ข้อ 25, ข้อ 28 – 31, ข้อ 33 (1)-(5), ข้อ 34.ข้อ 35, พ.ศ. 2536.
- [8] สัมภาษณ์พระครูนิโครชนันทคุณ เจ้าคณะตำบลหนองไทร วัดหนองไทร อำเภอบุพผิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2563.
- [9] สัมภาษณ์พระครูปลัดสัทธาทร เจ้าคณะตำบลช้างซ้าย วัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2563.
- [10] สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน. “สืบสวน และ สอบสวน”. [Online]. Available: <http://www.royin.go.th/?knowledge=sืบสวน-และ-สอบสวน-13-ตุลา>. [Accessed: 13 ตุลาคม 2550].
- [11] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11).
- [12] พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 มาตรา 42.
- [13] ไพโรจน์ ไตรธรรม. Sanook. “พระเฒ่าแล้วจับ ซึ่งกระบะชนสองวัยรุ่นเสียชีวิตคาที่ ไม่จอดช่วย แผ่นหินกลับวัด”. [Online]. Available: <https://www.sanook.com/news/8001934/> 2 ม.ค. 2563. [Accessed: 23 มีนาคม 2563].
- [14] สุมิตร ร่วมทอง, “รวบพระเฒ่าอาละวาด อ้างชดเหล่าแก่โรคร้าย”, [Online]. Available: <https://www.thairath.co.th/content/465952/28> พ.ค. 2563. [Accessed: 24 มีนาคม 2563].
- [15] ธนากร ภูมิขาว, “หลวงพี่หมดสภาพเมยาสตรี ไร้สติ โชว์ลีลาฟ้อนรำให้ตำรวจดู”, [Online]. Available: <https://www.sanook.com/news/2045598/> 11 ส.ค. 2559. [Accessed: 11 สิงหาคม 2559].
- [16] สัมภาษณ์พระสมุห์สุกเชษฐ์ สัพพตจิตโต เจ้าอาวาสวัดเกาะกลาง ตำบลน้ำรอบ อำเภอบุพผิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2563.
- [17] สัมภาษณ์ ดร.ฉลอง ช่วยธานี ฝ่ายกฎหมาย และเลขาธิการสมาคมศิษย์วัดชลประทานรังสฤษฎ์ เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563.